

КУЛЬТУРНІ КОДИ НАЦІЇ В МУЗИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ

Web-квест Інституту соціальної та політичної психології НАПН України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 15 квітня 2024 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6129>

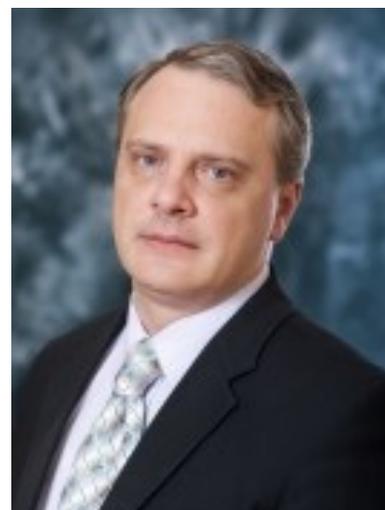
ОСТАПЕНКО Ірина Віталіївна

кандидат психологічних наук,
завідувач відділу психології
політичної поведінки молоді
Інституту соціальної та політичної
психології Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Олег Петрович СОСНЮК

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної психології
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна

Анотація. Відділ психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України спільно з кафедрою соціальної психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка провели веб-квест «Культурні коди нації в музичній творчості українських митців» для студентів Академії мистецтв імені Павла Чубинського в рамках Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Видатні постаті українського музичного мистецтва в процесах національно-культурного розвитку України». Для активізації національно-патріотичних настанов молоді використовувались інтерактивні засоби та методи групової дискусії. У ході веб-квесту студенти ознайомилися з культурними кодами нації, а також за допомогою інтерактивних інструментів Mentimeter створили презентацій-хмаринки слів, що відображають їх бачення українських символів, цінностей та українського характеру. Учасники веб-квесту знаходили культурні коди нації у піснях сучасних українських виконавців і створили відповідні рейтинги цих пісень.

Ключові слова: веб-квест; культурні коди; національно-патріотичні настанови молоді; національний характер; національні цінності; українські символи.

Відділ психології політичної поведінки молоді Інституту соціальної та політичної психології НАПН України спільно з кафедрою соціальної психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка провели веб-квест «Культурні коди нації в музичній творчості українських митців» для студентів Академії мистецтв імені Павла Чубинського в рамках *Всеукра-*

їнської студентської науково-практичної конференції «Видатні постаті українського музичного мистецтва в процесах національно-культурного розвитку України». Для активізації національно-патріотичних настанов молоді використовувались інтерактивні засоби та методи групової дискусії. Практичне заняття проводилося 15 квітня 2024 року завідувачем відділу психо-

логії політичної поведінки молоді *Іриною Віталіївною Остапенко* та доцентом кафедри психології *Олегом Петровичем Соснюком*.

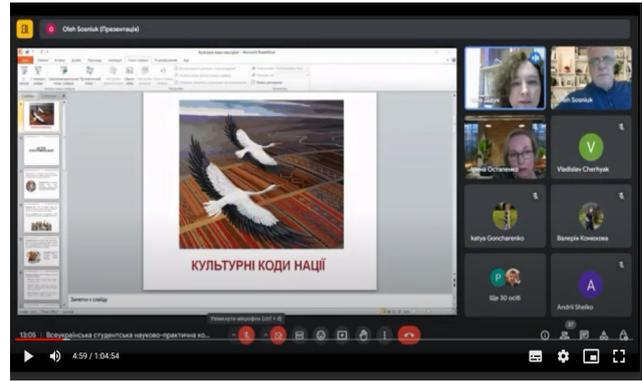
Веб-квест як форма проведення практичного заняття має ряд переваг. Аналіз сучасних тенденцій засвідчує, що найбільший потенціал в роботі зі студентами мають методи активного навчання, які: містять елементи гейміфікації та інтерактивності, дають змогу використовувати інтернет-ресурси та соціальні медіа, надають можливості для вияву самостійної творчої активності та самореалізації, забезпечують умови для кооперації при виконанні навчальних вправ та завдань (Остапенко, 2021). Веб-квест як метод активного навчання передбачає пошуковий формат занять, під час проведення яких більша частина матеріалу або ж вся інформація, з якою працюють студенти, отримується ззовні (від викладача/тренера або з інтернету). Як правило, для цього використовуються різні програми: від простих ресурсів для поширення текстових або інших документів (Dropbox, Google Docs) або профілів у соціальних мережах (Facebook, Twitter, Instagram) до спеціально створених сайтів (Остапенко & Соснюк, 2021). До стандартного набору базових структурних елементів веб-квесту відносять:

- вступ,
- завдання,
- процес,
- джерела,
- оцінювання та висновки.

Однак ми додаємо ще один елемент —

- лайфхак (lifehack), який забезпечує концептуалізацію набутих знань та досвіду в термінах «життєвої мудрості» у формі, придатній для передачі інформації будь-якій пересічній або недостатньо обізнаній в певній тематиці людині. Особливо корисним цей елемент є як раз в освітніх програмах або тренінгах, які передбачають опцію створення власного контенту (Остапенко, 2022).

Вступом до веб-квесту слугувала презентація,

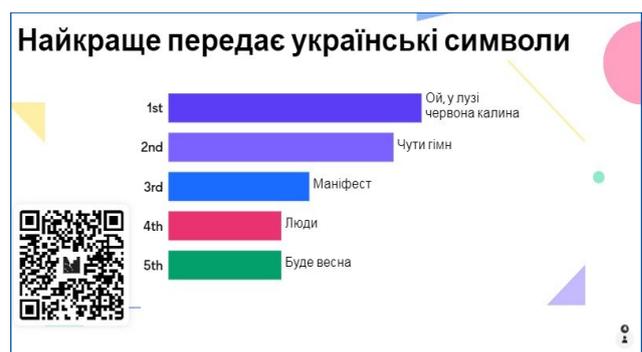

присвячена культурним кодам нації: українським цінностям, символам та національному характеру.

Далі учасники заходу за допомогою інтерактивних інструментів *Mentimeter* створили презентацію-хмаринки слів, що відображають їх бачення українських символів, цінностей та українського характеру.

Після групового обговорення учасники веб-квесту поділилися на три групи. Одна група виступила в ролі експертів з національних цінностей, друга — експертів з національних символів і третя — експертів з українського характеру. Кожна група отримала відповідне завдання із пошуку цінностей, символів та рис характеру в мистецьких музичних творах. *Джерелом* виступали покликання на відео п'яти пісень українських митців, які студентам пропонувалося переглянути. Музичні твори обиралися з урахуванням смаків молодіжної аудиторії. Після перегляду кожної пісні відбувалося групове обговорення виконання завдань учасниками груп.

Онлайн-формат проведення веб-квесту дещо ускладнив групове обговорення в межах кожної групи, але і мав свої переваги у вигляді колективного, а не індивідуального перегляду відео. Наступним етапом веб-квесту було створення інтерактивних рейтингів пісень з допомогою інструментів Mentimeter. У голосуванні брали участь всі присутні на заході. **Оцінювання результативності** заходу та його **підсумків** відбулося в ході групового обговорення. Підсумками зустрічі були задоволені й учасники заходу, і організатори. Передбачається проведення подібних заходів у майбутньому.

Таким чином, загальні переваги використання методу веб-квестів для активізації національно-патріотичних настанов молоді наступні:

- зосередження студентів/учасників тренінгу на темі, коли вони працюють з інформацією в режимі пошуку, особливо в Інтернеті;
- підтримка критичного мислення та навичок вирішення проблем через оригінальне оцінювання та групове обговорення;
- кооперативне навчання, створення планів та інтеграції освітніх та медіа технологій;
- стимуляція кооперативного навчання через спільну діяльність у групі;
- розвиток технологічних навичок студентів/учасників тренінгу;
- надання можливості вибору варіантів завдання та різних веб-сайтах;
- забезпечення чіткого оцінювання;
- підсилення розвитку міждисциплінарних навичок і можливість студентам/учасникам тренінгу поєднати навчання з реальним;
- надання можливості приміряти на себе інші професійні/соціальні ролі у безпечній формі;
- створення ситуацій, в яких учасники отримують інформацію, обговорюють питання, беруть участь у тематичних дискусіях, залучаються до виконання ролей і вирішення проблем;
- заохочення учасників до співпраці і зацікавленого навчання (Chen, 2021; Остапенко, 2021). Також метод веб-квесту може сприяти подолан-

ню основних комунікативних бар'єрів національної самоідентифікації молоді, до яких, за результатами попередніх досліджень, належать: агресивна патріотична пропаганда — має нав'язливий характер та ображає почуття представників інших національностей, тому має зворотній ефект, не викликаючи патріотичних почуттів; відсутність національної ідеї, що об'єднала б навколо себе; неналежна мовна та культурна політика, що проводиться неграмотно, а тому зазвичай або не має ефекту взагалі, або ефективна тільки для певних категорій громадян переважно старшого віку (Остапенко, 2016).

Практичний захід дозволив його учасникам у підсумку чіткіше ідентифікувати цінності, символи та риси характеру, представлені в музичній творчості українських митців та активізувати рефлексію щодо національно-патріотичних настанов. Таким чином було з'ясовано, що веб-квест є досить гнучким та корисним інструментом, який варто використовувати в програмах національно-патріотичного виховання молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Остапенко, І.В. (2016). Концептуальні засади дослідження комунікативних бар'єрів національної та громадянської самоідентифікації. *Український психологічний журнал*, 2, 73-84. <https://lib.iitta.gov.ua/707123/>
- Остапенко, І.В. (2021). Веб-квест як засіб розвитку громадянської компетентності молоді. *Габітус*, 31, 212-216. <https://lib.iitta.gov.ua/729579/>
- Остапенко, І.В. (2022). *Медіаконтент як засіб розвитку громадянської компетентності молоді* : методичні рекомендації. Кропивницький Імекс-ЛТД. <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/mjzrgkm-2021.pdf>
- Остапенко, І.В. & Соснюк, О.П. (2021). Розвиток громадянської компетентності молоді методами активного соціального навчання з використанням медіаконтенту. *Український психологічний журнал*, 1 (15), 127-147. <https://lib.iitta.gov.ua/729578/>
- Chen, C. (2021). Effects of the Application of WebQuest to Technology Education on Business Management Students' Critical Thinking Psychology and Operation Capability. *Contemporary Educational Technology*, 13 (1), ep290. DOI: 10.30935/cedtech/9320

CULTURAL CODES OF THE NATION IN THE MUSICAL WORK OF UKRAINIAN ARTISTS

Web quest of the Institute for Social and Political Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine and Taras Shevchenko National University of Kyiv on April 15, 2024

Iryna Ostapenko

PhD in Psychology, Head of the Department for Psychology of Youth Political Behaviour of the Institute for Social and Political Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Oleh Sosniuk

PhD in Psychology, Associate Professor, Associate Professor of the Social Psychology Department of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Abstract. *The Department of Psychology of Political Behavior of Youth of the Institute for Social and Political Psychology of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, together with the Department of Social Psychology, conducted a web quest "Cultural Codes of the Nation in the Musical Work of Ukrainian Artists" for students of the Pavlo Chubynsky Academy of Arts within the framework of the All-Ukrainian Student Scientific and Practical Conference "Prominent Figures of Ukrainian Musical Art in the Processes of National and Cultural development of Ukraine". Interactive tools and methods of group discussion were used to activate the national-patriotic attitudes of the youth. The practical session was held on April 15, 2024 by Iryna Ostapenko, Head of the Department of Psychology of the Political Behavior of the youth, and by Oleg Sosniuk, Associate Professor of the Department of Psychology. During the web quest, the students learned about the cultural codes of the nation and created word cloud presentations reflecting their vision of Ukrainian symbols, values and Ukrainian character using Mentimeter interactive tools. The participants of the web quest found the cultural codes of the nation in the songs of modern Ukrainian artists and created the corresponding ratings of these songs.*

Keywords: *Web quest; cultural codes; national-patriotic attitudes of young people; national character; national values; Ukrainian symbols.*

Дата публікації: 30 травня 2024 р.